

Казки про тварин

Лев і осел, що удавав царя

Лев і осел, що удавав царя

Мав чоловік осла. І той осел став старий, і дуже ся йому навкучило у господаря нагайок набирати, тому він відійшов від нього та й пішов собі у ліс жити. І так він собі ходив, набувався і не хотів ліпшого життя мати, як у лісі. Але по лісі ходив лев, і якраз на той час лев зближається до осла. Осел як уздрів лева, то ся нестямив і дуже накоротко надумався: «Ніц, лиш лягаю неживий!» Та й ліг. Але нім лев прийшов, то осел собі роздумав, що має робити. Приходить лев і питається:

— Що то такого? А осел відповідає:

— А ти хто є?

— Я є цар над усіма звірами.

— О! То ти,— каже,— брешеш.

— Чому? — питає лев.

— Бо ти,— каже,— неправду кажеш, то я є цар.

— А ти відколи є царем? — каже лев.— Та же відколи світ, то я є царем над усіма звірами.

— Як так,— каже осел,— то мусиш мати якесь відзначення.

— Но, а ти маєш? — каже лев.

— Так, є,— каже осел і зводиться на ноги, бо він лежав, говорив лежачи. Він підіймає задню ногу догори, де акурат була нова підкова прибита, і каже: «Видиш? Оце є моя царська печатка».

Левові дуже встидно стало і подумав: справді, він в царем. Але він загадує з ослом зробити штуку.

— Знаєш ти,— каже,— що? Тепер зробім ще одну роботу за о дну годину: хто більше звірів наловить, тот буде царем.

І пішли на призначене місце. Лев пішов у ліс і зараз там зайця, там сарну, там цапа,— досить того імив, того до десяти штук. А бід ний ослисько пішов на велику поляну серед лісу і там ся простер, і ліг, і так ніби неживий: очі вивалив, уха опустив, ноги простер,— здох. Птахи, сороки, ворони позліталися роєм до нього їсти. Але осел так штучно по одній і по дві бив, же навіть птахи не виділи, жеби котрої бракувало. Але нараз подумав собі осел: «Уже досить буде». І схопився він на ноги, іде на призначене місце, де мали ся зійти з левом. Каже йому лев:

— От видиш, маєш десять штук, я убив; а кілька ти маєш?

Каже осел:

— Го-го-го! Це дурниця, я маю, може, копу...

— Але яких? — каже лев.

— Прошу, ходи подивитися. Приходять. Каже осел:

— Но, видиш, оцих мені дай, що в повітря літають, а не тих, що землю ходять!

Ще дужче стало встидно левові і зараз відійшов від осла, і пішов у ліс.

Але подибає його здалека вовк і каже:

— Здоров, царю!

Здоровить його, як царя. А лев став і каже:

— Я уже не є царем.

— Ой, та що таке? Та же відколи світ, то ти наш цар був і будеш.

Каже лев потихо, дрожачим голосом:

— Тихо, цар є тут недалеко.

— Як він виглядає? — питає вовк.

— О, я тобі не годен сказати: вуха, як постолі, голова, як цебер, одним словом, страшний цар на увесь світ.

Але просить вовк лева, аби йшов йому показати того царя, бо він дуже рад би його видіти. Лев не хоче, бо ся боїть дуже, відпрошується. Каже вовк:

— Як ся боїш, то зв'яжім хвості докупи, то будеш безпечніший, та й зараз ліпше нам буде

боронитися разом.

Зв'язали вони собі хвости докупи і ідуть лісом. Виходять скраю, дивляться з-за грубого дерева — акурат є цар. Каже лев пошепки:

— Ади, видиш того страшного царя?

— Що,— каже вовк,— то цар? То осел дурний! Лев не мав часу того слова вислухати, але як скочить, як зачне утікати, як та стріла біжить лісом та й розцибає пнями, корчами вовком, що з нього аж дух пре. Десь за півгодини лев став і обзирається — вовк уже неживий. Каже лев:

— Видиш, ти кажеш, що не страшний!.. Таж лишень си з-за дерева на нього подивив, та-с випустив духа і не жиєш!